

Stillehavsøsters, Japansk østers (*Crassostrea gigas*)

Beskrivelse

Videnskabeligt navn: *Crassostrea gigas*

Synonymer: *Crassostrea angulata*, *Gryphaea angulate*, *Ostrea gigas*, *Ostrea laperousii*, *Ostrea talienwhanensis*

Kaldenavn: Stillehavsøsters, Japansk østers

Beskrivelse: Stillehavsøsters kan blive op til 20 cm lange og har ovale til aflange brune skaller med violet lukkemuskelmærke¹. Formen afhænger dog af substrattypen og antallet af Stillehavsøsters på området². Stillehavsøsters kan blive op til 30 år gamle².

Forvekslingsmuligheder

Stillehavsøsters kan forveksles med den europæiske østers. Stillehavsøsters adskiller sig dog fra Europæisk østers ved at være aflang i formen og ved at have en mindre overskal end underskal.

Stillehavsøsters, Foto: Miljøstyrelsen

Spredningsvej og nuværende udbredelse

Stillehavsøsters stammer fra flodmundinger og kyststrækninger i Japan og sydøst-Asien², men er indført til Europa til opdræt og akvakultur¹. Store mængder Stillehavsøsters blev importeret til Danmark fra England, Nederlandene og Frankrig og udsat i Lillebælt, Horsens Fjord, omkring Samsø og i Isefjord. I 1999 blev produktionen af Stillehavsøsters indstillet, men arten kan i dag findes i dele af Limfjorden, Isefjord og Horsens fjord². Stillehavsøsters er registreret på 39 lokaliteter i perioden 2006-2015 og arten betegnes som relativt sjælden i Danmark³. Stillehavsøsters spredes med akvakultur, havstrømme, ballastvand og siddende på skibskrog.

Forvekslingsmulighed: Europæisk østers (venstre) og Stillehavsøsters (højre), Foto: NOBANIS

Score og baggrund

Vi benytter en skala fra 1-3. 1 svarer til lav, 2 svarer til middel og 3 svarer til høj

Sprednings-potentiale	Levestedets bevarings- eller naturværdi	Påvirkning af hjemmehørende arter	Påvirkning af økosystemer	Økonomiske effekter	Helbredseffekter	Harmonia	Samlet
3	3	3	3	2	1	12	15

Spredningspotentiale: 3 (høj). Spredningspotentialet for Stillehavsøsters er vurderet til høj. Tidligere var Stillehavsøsters ikke i stand til at reproducere i danske farvande¹, men stigende vandtemperaturer har medført at Stillehavsøsters nu er i stand til at reproducere⁴. Stillehavsøsters gyder flere æg (mellem 50-100 millioner æg) end den hjemmehørende europæiske østers og larverne er desuden også i stand til at sprede sig længere. Larver kan transporteres mere end 1300 km under de rette omstændigheder².

Levestedets bevarings- eller naturværdi: 3 (høj). Levestedets bevaringsværdi for Stillehavsøsters er vurderet til høj. Stillehavsøsters findes i danske fjorde¹.

Påvirkning af hjemmehørende arter: 3 (høj). Påvirkning af hjemmehørende arter er vurderet til høj. Stillehavsøsters kan udkonkurrere den naturligt hjemmehørende europæiske østers og blåmuslingen, da den vokser hurtigere, gyder flere æg og ikke har nogle naturlige fjender⁴. Stillehavsøsters kan desuden danne et passende substrat for flere andre invasive arter så som Tøffelsnegl (*Crepidula fornicata*), Østasiatisk søpung (*Styela clava*), Rankefoden (*Austrominius modestus*) og to krabber fra Stillehavskysten (*Hemigrapsus*). Stillehavsøsters kan sprede parasitter og sygdomme, der kan skade populationer af hjemmehørende arter af østers og muslinger². En ny herpesvariant blev påvist i 2014, som formentlig førte til øget dødelighed på Stillehavsøsters i Skagerrak (fra Strømstad til Tønsberg)⁵.

Påvirkning af økosystemer: 3 (høj). Påvirkning af økosystemer vurderes til høj. Stillehavsøsters kan påvirke fødekæder ved at udkonkurrere hjemmehørende arter, som udgør et vigtigt fødegrundlag for mange fugle⁴. Stillehavsøsters ændrer desuden økosystemet ved at danne østersrev på tidligere stenet, mudret eller sandet bund, samt på andre mollusk-arter².

Økonomiske effekter: 2 (middel). De økonomiske effekter for Stillehavsøsters er vurderet til middel. Der kan være mindsket rekreativ værdi på badestrande, hvor Stillehavsøsters etablerer sig⁴. Det Økonomiske Råd har beregnet skadesomkostninger i Danmark på 8 mio. kr. baseret på et Hollandsk omkostningsstudie⁴. I Tyskland menes blåmusling fangsten at blive påvirket negativt af bl.a. mindre gydning som følge af milde vintre og tilstedeværelsen af Stillehavsøsters, og dette kan føre til tab på 25 millioner Euro om året².

Helbredseffekter: 1 (lav). Helbredseffekter for Stillehavsøsters er vurderet til lav. Mange kan opleve skader på fødder og sko som følge af Stillehavsøsters skarpe skaller². I varme perioder forekommer der opblomstringer af alger i havene, der er giftige for mennesker. Østers kan hurtigt få ophobet algegiftene, hvilket kan føre til en forgiftning, hvis de indtages⁶. En sådan forgiftning kan vare fra få dage til flere uger, måneder og år og kan give varige mén^{2,5}.

Total score = 15

Kilder

- ¹ Køie, M., Kristiansen, A. and Weitemeyer, S. Havets dyr og planter. Gads forlag
- ² Nehring, S. (2011): NOBANIS – Invasive Alien Species Fact Sheet – *Crassostrea gigas*. – From: Online Database of the European Network on Invasive Alien Species - NOBANIS www.nobanis.org (IGN1545)
- ³ Danmarks Fugle og Natur - Stillehavsøsters (*Crassostrea gigas*) - IGN 1654
- ⁴ Økonomi og Miljø 2014. De Økonomiske Råd. Formandskabet. (IGN1595)
- ⁶ Mattilsynet: Ny sygdom påvist på Stillehavsøsters (IGN1659)
- ⁵ Vadehavets formidlerforum: Vadehavets østers: En problematisk delikatesse? (IGN1660)